

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره بالینی

مشخصات درس:

گروه آموزشی	زنان و زایمان	تعداد دانشجو	
عنوان درس	کارآموزی بیماری های زنان و زایمان	تعداد واحد	
مقطع و رشته تحصیلی	دکتری حرفه ای پزشکی	تاریخ شروع دوره	
نیمسال تحصیلی		تاریخ پایان دوره	
مدرس/مدرسین درس		روز و ساعت جلسات	
مسئول درس (دروس اشتراکی)		دروس پیش نیاز	
روش برگزاری (حضور/مجازی/ترکیبی)		محل برگزاری	

شرح کلی درس:

این درس به بررسی اصول و مبانی بیماری های شایع در حوزه زنان و زایمان با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی و رویکرد تشخیصی می پردازد. دانشجویان با تغییرات طبیعی و غیرطبیعی دستگاه تولیدمثل زنان، اختلالات شایع دوران بارداری و بیماری های مرتبط با سیستم تولیدمثل آشنا می شوند. در این درس مباحثی نظیر خونریزی های غیرطبیعی رحمی، اختلالات قاعدگی، بارداری طبیعی و پرخطر، سقط، پره اکلامپسی و اکلامپسی، عفونت های دستگاه تناسلی و تومورهای شایع زنان مورد بررسی قرار می گیرد. هدف درس، توانمندسازی دانشجویان در درک پاتوفیزیولوژی بیماری ها و اتخاذ رویکرد مناسب تشخیصی در بیماران زنان و زایمان است.

هدف/اهداف کلی درس:

آشنایی با فیزیولوژی و پاتوفیزیولوژی دستگاه تولیدمثل زنان.
شناخت اختلالات شایع قاعدگی و خونریزی‌های غیرطبیعی.
آشنایی با پاتوفیزیولوژی بارداری طبیعی و پرخطر.
شناخت بیماری‌های شایع دوران بارداری مانند پره‌اکلامپسی و سقط.
آشنایی با بیماری‌های شایع عفونی و تومورهای دستگاه تناسلی زنان.

روش تدریس:

روش تدریس را بر اساس موضوع، نوع مهارت/پروسیجر، زمان، مکان، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران مشخص کنید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☐	روش تدریس در کنار تخت بیمار	☐	روش تدریس مبتنی بر مورد
		☐	روش تدریس در گروه‌های کوچک

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

☐	ماکت	☒	پاورپوینت
☐	کتاب	☒	جزوه
☐	مانکن	☒	بیمار شبیه سازی شده
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☐	تصویر	☐	پوستر
☒	بیمار واقعی	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	فیلم آموزشی
		سایر موارد: ...	

تکالیف و مسئولیت های فراگیران در عرصه ها و فرصت های آموزشی:

- حضور فعال در بخش زنان، زایشگاه و درمانگاه .
- اخذ شرح حال و انجام معاینه بیماران تحت نظارت استاد .
- مشارکت در مراقبت از مادر و جنین و روند زایمان .
- حضور در راندها، کنفرانس ها و جلسات آموزشی .
- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، محرمانگی و حقوق بیمار .
- انجام مهارت های بالینی در حدود صلاحیت و تحت نظارت استاد.

نحوه ارزیابی فراگیران:

☐	سئوالات چند گزینه ای	☐	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☐	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
☐	پورتفولیو	☐	لاگ بوک
☐	مشاهده مستقیم فعالیت های عملی/پروسیجرها (DOPS)	☐	آزمون بالینی ساختاریافته عینی (OSCE)
		☐	آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
سایر موارد: ...			

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	آزمون پایان ترم	۱۲
۲	ارزشیابی عملی	۴
۳	عملکرد و فعالیت بالینی در بخش و زایشگاه	۲
۴	مشارکت در بحث گروهی و کنفرانس	۱
۵	حضور، نظم و رعایت اخلاق حرفه‌ای	۱

سیاست ها و قوانین:

حضور منظم و به موقع در کلاس های نظری و عملی الزامی است و غیبت ها مطابق آیین نامه آموزشی دانشگاه محاسبه خواهد شد. مشارکت فعال در بحث های کلاسی، ارائه ها و فعالیت های آموزشی بخشی از فرایند یادگیری و ارزشیابی دانشجویان محسوب می شود. رعایت اصول اخلاق حرفه ای، احترام متقابل میان استاد و دانشجویان و حفظ نظم کلاس الزامی است. مطالعه منابع معرفی شده و آمادگی قبلی برای شرکت در جلسات آموزشی مورد انتظار است.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی	اهداف رفتاری	مدرس /مدرسين
۱	عوارض بعد از زایمان	آشنایی با عوارض مهم پس از زایمان و اصول تشخیص و درمان آنها	دانشجو در پایان باید بتواند PPH را تعریف کند، علل خونریزی و تب بعد از زایمان را بیان و رویکرد تشخیصی و درمانی مناسب را توضیح دهد.	
۲	پره‌ترم و پست‌ترم	آشنایی با زایمان پره‌ترم و پست‌ترم، علل، عوارض و اصول درمان	دانشجو در پایان باید بتواند پره‌ترم و پست‌ترم را تعریف کند، عوامل خطر و عوارض آنها را بیان و اصول تشخیص و درمان را توضیح دهد.	
۳	خونریزی سه‌ماهه سوم	آشنایی با علل مهم خونریزی سه‌ماهه سوم بارداری و اصول مدیریت آن	دانشجو در پایان باید بتواند علل خونریزی سه‌ماهه سوم را شناسایی، تشخیص افتراقی را مطرح و اصول درمان را بیان کند.	
۴	پارگی زودرس کیسه آب (PROM)	آشنایی با تعریف، علل، تشخیص و درمان PROM	دانشجو در پایان باید بتواند PROM را تعریف کند، عوامل خطر و عوارض آن را بیان و روش‌های تشخیص و درمان را توضیح دهد.	
۵	بیماری‌های گوارشی و کلیوی در بارداری	آشنایی با بیماری‌های مهم گوارشی و کلیوی دوران بارداری و اصول برخورد با آنها	دانشجو در پایان باید بتواند بیماری‌های شایع گوارشی و کلیوی را شناسایی، علل و علائم آنها را بیان و اصول تشخیص و درمان را توضیح دهد.	
۶	حاملگی خارج رحمی (EP)	آشنایی با حاملگی خارج رحمی، عوامل خطر، تشخیص و درمان	دانشجو در پایان باید بتواند EP را تعریف کند، عوامل خطر و علائم آن را شناسایی و روش‌های تشخیص و درمان را توضیح دهد.	
۷	سندرم پیش از قاعدگی (PMS)	آشنایی با PMS و رویکرد تشخیصی و درمانی آن	دانشجو در پایان باید بتواند PMS را تعریف کند، علائم آن را شناسایی و رویکرد تشخیصی و درمانی مناسب را بیان کند.	
۸	دیابت در بارداری	آشنایی با دیابت بارداری، عوامل خطر، تشخیص و	دانشجو در پایان باید بتواند دیابت بارداری و عوامل خطر آن را	

	درمان	بیان، روش تشخیص را توضیح و اصول درمان را شرح دهد.	
۹	بیماری‌های عفونی	آشنایی با بیماری‌های عفونی شایع در زنان و بارداری و اصول درمان آنها	دانشجو در پایان باید بتواند بیماری‌های عفونی شایع را شناسایی، رویکرد تشخیصی مناسب را انتخاب و اصول درمان آنها را بیان کند.
۱۰	بیماری‌های نورولوژیک	آشنایی با بیماری‌های شایع نورولوژیک در زنان و دوران بارداری	دانشجو در پایان باید بتواند بیماری‌های شایع نورولوژیک را شناسایی، عوامل خطر و علائم آنها را بیان و رویکرد تشخیصی و درمانی را توضیح دهد.
۱۱	القای زایمان	آشنایی با اندیکاسیون‌ها و روش‌های القای زایمان	دانشجو در پایان باید بتواند اندیکاسیون‌های القای زایمان را بیان، روش‌های القا را نام برده و عوارض احتمالی آن را شناسایی کند.
۱۲	سیر زایمان	آشنایی با مراحل و روند طبیعی زایمان و نحوه پایش مادر و جنین	دانشجو در پایان باید بتواند مراحل زایمان را توضیح داده، روند پیشرفت زایمان و وضعیت مادر و جنین را ارزیابی کند.
۱۳	آناتومی لگن	آشنایی با ساختارهای استخوانی، عضلانی، عروقی و عصبی لگن و اهمیت آنها در زایمان	دانشجو در پایان باید بتواند ساختارهای اصلی لگن، عروق و اعصاب آن و ابعاد مهم لگن را شناسایی و بیان کند.
۱۴	فیزیولوژی بارداری	آشنایی با تغییرات فیزیولوژیک سیستم‌های مختلف بدن مادر در دوران بارداری	دانشجو در پایان باید بتواند تغییرات فیزیولوژیک رحم، قلبی-عروقی، تنفسی، متابولیک، هماتولوژیک، ادراری، گوارشی و غدد درون‌ریز را توضیح دهد.
۱۵	نمایش‌های غیرعادی	آشنایی با وضعیت و نمایش‌های غیرطبیعی جنین و روش ارزیابی آنها	دانشجو در پایان باید بتواند وضعیت و نمایش جنین را تعیین، نمایش‌های غیرطبیعی را شناسایی و مانورهای لثوپولد را انجام دهد.
۱۶	عفونت‌های واژن و STI ها	آشنایی با واژینیت‌ها و بیماری‌های منتقله از راه جنسی و اصول تشخیص و درمان آنها	دانشجو در پایان باید بتواند انواع واژینیت و STI های شایع را شناسایی، تشخیص افتراقی و اصول درمان آنها را بیان کند.

۱۷	اختلالات PCO و افزایش آندروژن	آشنایی با سندرم تخمدان پلی کیستیک و اختلالات افزایش آندروژن	دانشجو در پایان باید بتواند PCO را تعریف، معیارهای تشخیص و اصول درمان آن را بیان و هیرسوتیسم و سایر اختلالات آندروژنی را ارزیابی کند.
۱۸	دیستوشی	آشنایی با دیستوشی، علل، عوارض و روش‌های مدیریت آن	دانشجو در پایان باید بتواند دیستوشی را تعریف، علل و عوارض آن را شناسایی و روش‌های برخورد و مانورهای مناسب را توضیح دهد.
۱۹	معاینات و مشکلات شایع زنان	آشنایی با معاینات زنان و مشکلات شایع و اصول تشخیص و درمان آنها	دانشجو در پایان باید بتواند معاینه لگن و پستان را به صورت صحیح انجام داده و مشکلات شایع زنان را شناسایی و رویکرد تشخیصی و درمانی آنها را بیان کند.
۲۰	سقط	آشنایی با انواع سقط، روش‌های تشخیص و اصول درمان آنها	دانشجو در پایان باید بتواند انواع سقط را تشخیص داده، تشخیص افتراقی آنها را مطرح و روش درمان مناسب هر نوع را توضیح دهد.

منابع درس:

۱. Danforth's Obstetrics and Gynecology (11th Edition)

۲.

۳.

۴.

۵.

۶.